

СТАНОВИЩЕ
върху дисертационен труд
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

Изготвил становището: доц. д-р Николай Пенев Иванов

Тракийски университет – Стара Загора, Стопански факултет, катедра „Икономика“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанска дейност“; определен съгласно Заповед № 681 от 10 юли 2023 г. на Ректора на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов за член на научното жури.

Автор на дисертационния труд: докторант Елена Димитрова Ташкова

Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, факултет „Производствен и търговски бизнес“, катедра „Аграрна икономика“; Научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; научна специалност: „Икономика и управление (агарна икономика)“.

Тема на дисертационния труд: „Възможности за прилагане на дигитални технологии в аграрния сектор“.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предоставеният за оценка дисертационен труд на докторант Елена Димитрова Ташкова на тема „Възможности за прилагане на дигитални технологии в аграрния сектор“ е логически обвързано и задълбочено изследване, разработено в общ обем от 185 стандартни машинописни страници, от които 13 страници са приложения.

Основният текст на дисертацията включва увод, три глави, заключение, списък на използваните таблици, фигури и списък на използваните литературни източници. Дисертацията е онагледена, като съдържа 31 таблици и 22 фигури.

Изследването е добре балансирано в структурно отношение. Дисертационният труд е правилно построен, което позволява с необходимата логическа последователност да се изследват възможностите за прилагане на дигиталните технологии в аграрния сектор.

Използваната литература, която е проучена от докторанта в процеса на изследване е значима по обем и е подбрана сред заглавия от областта на изследването с висока актуалност. Цитирани са общо 111 източника, като 85 са на български език, а

26 на чужд език. Направен е сполучлив опит да се демонстрира осведоменост на автора с изследванията по темата, както от български, така и от чуждестранни автори. Източниците отговарят на тематичната насоченост, като не е установено недобросъвестно използване на чужди текстове.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Задълбоченият анализ на дисертационния труд позволява да се заключи, че изследване на подобна *тематика е актуална* във времето. *Избраната тема е дисертабилна* и позволява да се направят аргументирани изводи, предложения и да бъдат формулирани приносни аспекти.

Обектът е фокусиран върху приложимостта и развитието на дигиталните технологии. Очакването към тях е да допринесат за повишаването на ефективността на процесите на производство на нови стоки и услуги в икономиката, в частност в областта на селското стопанство. *Предмет на дисертационното изследване* са възможностите за прилагане на дигиталните технологии в аграрния сектор.

Изследователската теза е добре формулирана, като се отстоява, че е необходимо използването на цифрови технологии за разработване на устойчиви решения за настоящите и бъдещите предизвикателства пред управлението на аграрния сектор.

Основната цел е адекватна на предмета и обекта на изследване. На основа на така дефинираните обект, предмет и теза дисертационният труд има за *цел* да се изследва генезиса на приложението на дигиталните технологии в аграрния бизнес.

Целта и задачите на изследването са прецизно формулирани, което е предпоставка за задълбочени изводи и препоръки по отношение на разглеждания обект.

Езикът и стилът на изложението в дисертационния труд са на добро равнище. Не се установяват повторения и отклонения в изложението. Трудът е правилно структуриран. Налице е съразмерност на отделните му части. *Научният инструментариум е подходящ* за конкретната проблематика и позволява да се правят аргументирани изводи.

Използваният литературни източници са акуратно цитирани в съответствие с изискванията. Не са установени съществени отклонения от нормите на научната и професионална етика.

Представеният автореферат в размер на 38 страници, представя пълно и точно съдържанието на дисертационния труд. Написан е на ясен, разбирам и издържан в

научно отношение стил, като отразява основните моменти в дисертацията и дава ясна представа за постигнатото от докторанта.

Публикациите, обвързани с дисертацията са разработени самостоятелно, като техният общ брой е три (една студия, една статия и един доклад от конференция).

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд се съдържат положителните страни и постиженията на автора, които могат да бъдат характеризирани като *приноси за теорията и практиката*. Научните постижения на автора се открояват с оригиналност и практическа приложимост. По-съществените от *научните и приложните приноси са добре формулирани*:

- Предложена е авторова интерпретация и дефиниция на понятието дигитални технологии.
- Разработен е модел за внедряването на дигитални технологии в земеделските стопанства.
- Изследвани са ползите от внедряването на дигиталните технологии в управлението на икономическите процеси, като изследванията в частност са концентрирани в аграрния сектор.

VI. Критични бележки, мнения, въпроси и препоръки

По-смелото, явно, силно и аргументирано авторово присъствие в следващите разработки, би било предпоставка за по-висококачествена изследователска продукция.

В края на становището си, бих с радост разбрали мнението на автора по следните интересни за цялата аудиторията въпроси:

1. *Какво е влиянието на дигиталните технологии върху заетостта и управлението на човешките ресурси в аграрния сектор?*
2. „*Интернет на нещата*“ – как се прилага в момента в българското селско стопанство (дайте допълнителни примери)?
3. *Какво е бъдещото приложение на изкуствения интелект в земеделието?*

Посочените забележки, препоръки, както и изложените оценки в настоящото становище не намаляват стойността на анализираните материали, а следва да се възприемат като препоръки в бъдещото развитие на автора.

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Въз основа на направения задълбочен анализ на разработения дисертационен труд, с увереност може да се твърди, че той е научна разработка със значими постижения. Приносните моменти, научните достойнства и съдържанието на дисертационният труд представя в положителна светлина автора и неговите резултати.

Изследователските задачи са успешно изпълнени, а поставената основна цел е постигната. Научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд обогатяват научното знание и подпомагат практиката.

Представените ми материали за изготвянето на настоящото становище, отговарят на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Поради това си позволявам, напълно убедено и обективно, да дам положителната си оценка и предлагам на уважаемите членовете на Научното жури да присъдят образователната и научна степен “Доктор” в научна област 3. Социални, стопански и правни науки; в професионално направление: 3.8. Икономика; по научна специалност „Икономика и управление (агарна икономика)“ на Елена Димитрова Ташкова.

01.09.2023 г.

Гр. Стара Загора

Изготвил становището:...

Подписът е заличен на основание
чл. 4, ал. 1 от Регламент 679/2016 г.

(доц. д-р Николай Пенев)